

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI,
SOCIOLOGIE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

DEPARTAMENTUL PSIHOLOGIE

CURRICULUM

la proiectul de semestru

„Probleme actuale ale psihologiei clinice”

Ciclul II, Master

Program: Psihologie clinică

AUTOR

Jana Racu, profesor universitar,

doctor habilitat în psihologie

Galina Pravițchi, lector universitar,

doctor în psihologie

APROBAT

la ședința Departamentului din „_____” _____ 2023

Șef Departament _____

APROBAT

la Consiliul Facultății

din „_____” _____ 2023

Decan _____

CHIȘINĂU 2023

Preliminarii:

Psihologia clinică, ca disciplină științifică și profesională în plină dezvoltare, se confruntă cu provocări din ce în ce mai complexe, impuse de dinamica rapidă a societății moderne. Un aspect semnificativ în această evoluție este diversitatea perspectivelor referitoare la formarea specialiștilor în psihologia clinică, aspectele sale teoretice, metodologice și aplicate. În acest context, este importantă competența practică de asimilare a cunoștințelor teoretice, începând cu stabilirea și conceperea aparatului conceptual, a metodelor și instrumentelor psihologiei clinice, a cunoașterii psihologice și aplicarea lor practică, în special a intervenției psihologice prin rezolvarea fenomenelor psihosociale antrenate de creșterea complexității vieții sociale, economice, politice, culturale.

Elaborarea, organizarea, desfășurarea și implementarea proiectului „*Probleme actuale ale psihologiei clinice moderne*” (ciclul de masterat) sunt condiționate de relevanța și cererea socială de cercetare teoretică, aplicativă în domeniul psihologiei clinice și de necesitatea organizării ulterioare a suportului psihologic legat de importanța crescândă a promovării sănătății mintale atât în viața societății în ansamblul ei, cât și a unei anumite persoane, în special.

Prezentul *Proiect* poate acoperi o gamă diversificată de investigații cu teme clinice ce derivă din activitatea cotidiană a persoanei (la diferite etape de vârstă) și a grupurilor sociale. Acestea pot varia în ceea ce privește abordarea metodologică, nivelul de fundamentare teoretică și relevanța practică. Tematicile propuse pot fi unite în cadrul unor direcții de cercetare specifice, inclusiv, dar fără a se limita la aspecte precum: personalitatea și manifestarea bolii, diagnosticarea individului în stările de sănătate și boală, psihologia activității profesionale, organizarea și oferirea suportului psihologic grupurilor vulnerabile, inclusiv persoanelor cu dizabilități.

Dezvoltarea abilităților de proiectare și realizare a investigațiilor științifice din domeniul psihologiei clinice constituie un alt obiectiv redat în acest curriculum și care ține de aspectele practice ale activității profesionale a psihologilor clinicieni. În acest scop, prezentul curs vizează: analiza ciclului de management de proiect; stabilirea situației în câmpul muncii; elaborarea cadrului logic al propunerii de proiect; planificarea, elaborarea, implementarea și monitorizarea proiectului.

Limba de predare: româna, rusă

Beneficiarii cursului: specialiștii din diverse domenii ale psihologiei clinice, managerii de proiect, masteranzii și doctoranzii programelor de formare profesională în domeniul psihologiei clinice.

I. Administrarea disciplinei

Forma de învățământ	Codul proiectului de semestru	Denumirea proiectului de semestru	Responsabil de proiectul de semestru	Semestrul	Oretotal:			Evaluarea	Nr. de credite	
					Total	inclusiv				
						S	L			LI
cu frecvență	S.02.O.10	Probleme actuale ale psihologiei clinice	Racu Jana, Pravițchi Galina	II	180	60		120	Exam.	6
cu frecvență redusă										

II. Etapele și repartizarea orientativă a orelor

Nr. d/o	Unități de conținut	Ore		
		Seminar	Laborator	Lucrul individual
1.	Analiza problemelor actuale în piața muncii în domeniul psihologiei clinice	8		16
2.	Crearea grupurilor de lucru	4		6
3.	Fundamentarea teoretică (Testarea 1)	10		24
4.	Monitorizarea procesului de documentare	8		16
5.	Prezentarea rezultatelor preliminare (Testarea 2)	14		22
6.	Definitivarea proiectelor	8		16
7.	Prezentarea și evaluare a proiectelor de semestru	8		20
Total		60		120

III. Lista temelor/problemelor-cheie selectate din piața muncii propuse pentru proiectul de semestru

Tematica generală / orientativă

- Particularități funcționale și patologice în manifestarea dimensiunilor secundare ale personalității (perfecționism, responsabilitate, impulsivitate, stima de sine, locul controlului, optimismului, etc.) la diferite etape de vârstă și/sau medii profesionale.

- Dimensiuni cognitive, afective și atitudinale în manifestarea anxietății și depresiei la diferite etape de vârstă. și/sau medii profesionale.
- Dimensiunile fundamentale de personalitate, tulburările de personalitate și vulnerabilitatea depresivă.
- Modalități de diminuare a stresului ocupațional/arderii emoționale la persoanele din diferite medii profesionale.
- Modalități de intervenție psihologică în tulburările de personalitate și comportamentul adictiv (droguri, alcoolism, jocuri de noroc etc).
- Particularități de manifestare ale tulburărilor de alimentație (bulimia, anorexia mentală) în adolescență și modalități de intervenție psihologică.
- Strategii psihologice de dezvoltare a rezilienței psihologice în procesul de adaptare optimă în fața adversității, traumei, tragediei, amenințărilor sau a surselor de stres.
- Strategii psihologice de gestionare a conflictelor la nivel intrapersonal, interpersonal, de grup.
- Strategii psihologice de intervenție în cazul pacienților grav bolnavi.

IV. Competențe profesionale specifice și finalități de studiu/rezultate ale învățării

COMPETENȚE PROFESIONALE	FINALITĂȚI DE STUDIU / REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII
<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea situațiilor-problemă din <u>câmpul muncii</u> care pot servi ca obiect al diverselor proiecte din domeniul psihologiei clinice; • Aplicarea metodologiei de analiză a situației din domeniu: analiza problemelor, obiectivelor, strategiilor etc.; • Utilizarea instrumentarului psihodiagnosticului clinic în soluționarea problemelor din domeniu; • Evaluarea critică a situațiilor problematice și aplicarea strategiilor de intervenție concrete în corespundere cu situația-problemă existentă. • Elaborarea și realizarea unui proiect de cercetare cu promovarea metodologiei eficiente în rezolvarea problemelor din domeniul psihologiei clinice; 	<p>La sfârșitul învățării masterandul va fi capabil:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să analizeze problemele referitoare la situația reală din domeniul psihologiei clinice; • să cunoască, stabilească și să descrie fazele și etapele de realizare a unui proiect de cercetare; • să adopte o abordare obiectivă și să aplice cadrul logic de planificare și realizare a unui proiect; • să proiecteze și să elaboreze un proiect de intervenție cu strategii, tehnici și activități de rezolvare a problemelor de sănătate mintală.

<ul style="list-style-type: none"> Promovarea valorilor și principiilor de deontologie profesională ale psihologului clinician. 	
--	--

V. Lucrul individual

Nr. Crt.	Denumirea disciplinelor de studii +nr ore LI	Sarcini	Strategii de realizare și modalități de prezentare	Produs final Structura produsului	Criterii de evaluare
1. 2.	Probleme actuale ale psihologiei clinice (30 ore); Metodologia de elaborare a proiectelor din domeniul clinic (16 ore).	<ul style="list-style-type: none"> Conceperea proiectului; Planificarea proiectului; Realizarea proiectului. 	<ul style="list-style-type: none"> Analiza situației din domeniu; Elaborarea propunerii de proiect; Prezentarea proiectului 	Proiect realizat în conformitate cu metodologia de elaborare a proiectelor din domeniul Probleme actuale ale psihologiei clinice	<ul style="list-style-type: none"> Relevanța proiectului; Fezabilitatea proiectului; Durabilitatea proiectului.

VI. Sugestii metodologice de predare-învățare-evaluare

Instruirea va fi asigurată prin:

- Exerciții și lucrări practice;
- Prezentări;
- Ateliere de lucru;
- Evaluarea formativă.
- Evaluarea sumativă.

VII. Bibliografie recomandată

- ALEXANDER, F. Medicina psihosomatică: principiile și aplicabilitatea ei. București: Trei, 2008. 341 p.
- BALOGH NATALIA MONICA, BALOGH MARTIN, FILIP VALENTIN CIPRIAN. Rolul managerului de proiect în implementarea proiectelor cu finanțare europeană. În: Revista Transilvană de Științe Administrative, nr. 2 (35), 2014, p. 3-16.
- BÂRGĂOANU A. Managementul proiectelor. Suport de curs. București, 2013.
- BROUILLARD, G. Durerea: O paradigmă regândită. București: Philobia, 2021. 292 p.
- CALANCEA, A. Training-ul de dezvoltare a competențelor afective. Ghid metodic. Chișinău: Tipografia Centrală, 2012. 272 p.

6. CIORBEA, I. Evaluarea psihologică clinică: repere teoretice și metodologice. București: Editura Universitară, 2014. 280 p.
7. CRUMPEI, I. Stresul traumatic secundar. Efectul advers al empatiei. Iași: Editura Institutul European, 2014. 226 p.
8. DAVID, D. Psihologie clinică și psihoterapie: fundamente. Iași: Polirom, 2006. 328 p.
9. DIMITRIU, O. Introducere în psihologia clinică. București: Tritonic. 2020. 580 p..
1. DOBRESCU, I. Psihiatria copilului și adolescentului. București: Editura medicală, 2005. 495 p.
2. DUMITRACHE, S. D. Tulburările de personalitate (din clinică și cotidian). București: SPER, 2013. 226 p.
10. FLORESCU M., MARTON B., NEAMȚU B., BALOGH N. Managementul proiectelor. Dezvoltare durabilă. Suport de curs. Cluj Napoca, Editura Universității Babeș-Bolyai, 2013.
11. FRIEDBERG, R. D., GARCIA, J. H., MCCLURE J. M. Tehnici de terapie cognitivă pentru copii și adolescenți. Cluj Napoca: ASCR, 2013. 378 p.
12. Ghid de management al proiectelor Erasmus+ de mobilități în domeniul tineretului. În:
13. GORAȘ-POSTICĂ V. Teoria și metodologia managementului proiectelor educaționale. Chișinău, Editura CEP USM, 2013.
14. GORGHIU G., GORGHIU L., STAN M. Managementul proiectelor – o abordare orientată pe aplicații. Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2009.
15. HOLDEVICI, I. Psihoterapia anxietății. Abordări cognitiv-comportamentale. București: Editura Universitară, 2010. 403 p.
16. HOLDEVICI, I. Psihoterapia cognitiv-comportamentală. Managementul stresului pentru un stil de viață optim. București: Editura Științelor Medicale, 2005. 602 p.
17. HOLDEVICI, I. Psihoterapia tulburărilor anxioase. București: Ceres, 1998. 208 p.
18. HOLDEVICI, I. Tratat de psihoterapie cognitiv-comportamentală. București: Trei, 2009. 720 p.
19. HOLDEVICI, I., NEACȘU, V. Consiliere psihologică și psihoterapie în situațiile de criză. București: Dual Tech, 2006. 336 p.
20. <http://www.erasmusplus.ro>.
21. IAMANDESCU, I. Elemente de psihosomatică generală și aplicată. București: Infomedica, 1999. 341 p.
22. IONESCU, G. Tulburările personalității. București: Asclepios, 1997. 223 p.
23. LĂZĂRESCU, M., NIREȘTEAN, A. Tulburări de personalitate. Iași: Polirom, 2007. 305 p.
24. LOOSE, C., GRAAF, P., ZARBOCK, G. Terapia schemelor pentru copii și adolescenți. București: Trei, 2022. 592 p.
25. LUBAN-PLOZZA, B., PÖLDINGER, W., KRÖGER, F. Boli psihosomatice în practica medicală. București: Editura medicală, 1996. 219 p.
26. MANEA, M. Elemente de psihologie medicală și psihosomatică. București: Editura Carol Davila, 2009. 446 p.
27. MARCELLI, D., BERTHAUT, E. Depresie și tentative de suicid la adolescență. Iași: Polirom, 2007. 336 p.
28. MARINEANU, V. Reziliență și manifestări clinice în comportamentul persoanelor izolate, dispărute, reținute sau capturate. Cluj Napoca: ASCR, 2019. 216 p.
29. MARINEANU, V., VOICU, I. Intervenția în criză și primul ajutor psihologic: ghid operațional. București: Centrul Tehnic-Editorial al Armatei, 2016. 192 p.

30. MATÉ, G. Când corpul spune nu: costul stresului ascuns, București: Curtea Veche Publishing, 2021, 379 p.
31. MUCCHIELLI, A. Arta de a comunica: metode, forme și psihologia situațiilor de comunicare. Iași: Polirom, 2005. 258 p.
32. MUNTEAN, A., MUNTEANU, A. Violență, traumă, reziliență. Iași: Polirom, 2011. 344 p.
33. NEAMȚU, C. Devianța școlară: Ghid de intervenție în cazul problemelor de comportament ale elevilor. Iași: Polirom, 2003. 423 p.
34. NELSON-JONES, R. Manual de consiliere. București: Trei, 2009. 312 p.
35. OPRAN C. Managementul proiectelor. București, Editura Comunicare.ro, 2013.
36. OPREA D. Managementul proiectelor europene. Iași, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, 2011.
37. PLATON, C. Serviciul psihologic școlar. Chișinău: EPIGRAF, 2001. 168 p.
38. PLATON, C., FOCȘA-SEMIONOV, S. Teste de personalitate: Serviciul psihologic în școală. Chișinău: Institutul de Științe Pedagogice și Psihologice, 1993. 50 p.
39. POTÎNG T. Scrierea proiectelor în contextul Programului-cadru de cercetare și inovare al UE Orizont 2020. Ghid. Chișinău, Editura Prut, 2016.
40. ROGOV S., DASTIC A., JEMNA S. Bune practici în elaborarea unui proiect. Chișinău, 2013.
41. SCARLAT C., GALOIU H. Manual de instruire avansată în managementul proiectelor. București, Editura Bren, 2002.
42. SHOENBERG, P. Psihosomatica. Utilizări ale psihoterapiei. București: Trei, 2017. 366 p.
43. TOADER C-S. Managementul proiectului. Sibiu, Editura Universității "Lucian Blaga", 2013.
44. TURLIUC, M. N., MAIREAN, C. Psihologia traumei. Iași: Polirom, 2014. 255 p.
45. VLADSCU, C. Managementul serviciilor de sănătate, Ed. Expert, 2000.
46. Базисное руководство по психотерапии / [АннелизеХайгл-Эверс \[и др.\]](#) – СПб. : [Речь, Восточно-Европейский Институт Психоанализа](#), 2005. - 784 с.
47. Клиническая психология [Электронный ресурс] / Сидоров П.И., Парняков А.В - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2010
48. ОРЛОВА, Е.А. Клиническая психология : учебник / Е.А. Орлова, Н.Т. Колесник ; отв. ред. Г.И. Ефремова. – М. : Юрайт, 2012. – 363 с. .
49. ПАДУН, М.А., УДАЧИНА, Е.Г. Практическое руководство по психологии посттравматического стресса. Ч. 1. Теория и методы. Москва: Когито-Центр, 2007. 208 с.
50. РЕАН А.А., СТАВЦЕВ А.А. и др. Позитивные психологические интервенции. Компендиум практических упражнений. Учебно-методическое пособие. МГПУ, 2022
51. УСМАНОВА В., ЗАЙЦЕВ А., МЧГАЛОВСКАЯ Н. Клиническая психология. Сост. и общая редакция Н. В. Тарабриной. — СПб.: Питер, 2000. — 352 с. (Серия «Хрестоматия по психологии»).
52. ХЕЛЛИНГЕР Б. Порядки помощи / Берг Хеллингер ; пер с нем. А. Соколовой. – М. : Институт консультирования и системных решений, 2011. – 224 с

1. Newton R. Project Management. Step by Step. Pearson Education Limited, London, 2006.
2. Planification et gestion du projet pour les debutent.
<https://youtu.be/y6EqaGyrxYE?si=gY1cmXzmu0SB7iXw>
3. Sayer Yannick. Comment creer et reussir un projet. <http://www.hotosting.com/cresite/>.

4. Tacka-Grah Jean-Marie. Cours pratique sur la technique d'elaboration des projets,
<https://youtu.be/y6EqaGyrxYE?si=gY1cmXzmu0SB7iXw>